

ӘЛ- ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Биология және биотехнология факультеті

Биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасы

ПӘН БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

«Фитоценология»

Мамандығы: «7М05112-Геоботаника»

1 курс, к/б, күзгі семестр

Оқу түрі: күндізгі

Кредит саны 5 (1,7+3,3+0)

«7M05112-Геоботаника» білім беру Бағдарламасы бойынша негізгі оқу жоспарына сәйкес Қорытынды емтихан Бағдарламасын әзірлегендер: Биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасының кафедрасының доценті, биология ғылымдарының кандидаты Тилеубаева Ж.С., PhD, аға оқытушы Алдибекова А.Р.

Биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасының мәжілісінде қарастырылды және ұсынылды

«29» тамыз 2025 ж., № 1 хаттама

Кафедра меңгерушісі, б.ғ.к., профессор _____ Н.З. Ахтаева

КІРІСПЕ

Емтихан көрсетілген кесте бойынша өткізіледі. Емтихан форматы – жазбаша (офлайн). Ол дегеніміз - нақты уақыт бой офлайн-платформасында дәстүрлі жазып беру түрінде жүргізіледі. Сұрақтарға жауап тікелей автоматты түрде жасалған емтихан билетіндегі сұрақтарға жазбаша жауап беріледі.

Емтихан барысын **прокторинг** автоматты жүйесі немесе **проктор** бақылайды. Емтиханның ұзақтығы - **2 сағат**. Уақыт аяқталған соң жауап автоматты түрде қабылданбайды.

Бағалау саясаты:

1-сұрақ 50 балл, 2-сұрақ 50 баллмен бағаланады.

Пәннің сипаттамасы: Өсімдіктер қауымы туралы

Пәннің сипаттамасы: Өсімдіктер қауымы туралы теориялық негіздері практикалық маңызы туралы түсінік беру. Осы пәнді оқытудың негізінде магистранттар фитоценоздың қалыптасуын, құрамын, структурасын, экологиясын, өнімділігін, динамикасын, географиясын, классификациясын және ординациясымен танысады. Фитоценология ғылымы дамуының негізгі кезеңдері, фитоценоздардың қалыптасуы, құрылымы. Фитоценология пәнінің мақсаты және ғылымдар жүйесіндегі орны. Өсімдіктер қауымы туралы ғылымның дамуының негізгі кезеңдері. Негізгі ғылыми мектептер, дәстүрлер және бағыттар. Фитоценозды талдаудың жүйелік тәсілдері. Фитоценоздың қалыптасуының заңдылықтары фитоценоздағы өсімдіктердің бір-біріне әсер ету нәтижесіне негізделген классификациясы. Түрдің экологиялық және фитоценодикалық оптимумы. Фитоценоздың құрамы. Фитоценоздың флоралық құрамы, флоралық байлығы. Флоралық толықтығы, фитоценоздың экологиялық құрамы. Түрлердің ценодикалық маңыздылығы жағынан айырмашылығы түрлерді құрайтын ценопопуляцияларының қасиеттері. Өсімдіктердің жеке дамуының кезеңдері мен тіршілік күйлері. Ценопопуляция құрамының әртүрлілігінің маңызы. Фитоценотиптер. Ценопопуляциялардың сандық арақатынасы, ценопопуляциялардың фитоценодикалық структурасы. Ценопопуляциялардың жастық құрамы фитоценоз типтері. Фитоценоздардың ярустылығы және фитоценоздардың горизонтальдық құрылысы. Фитоценоздардың эколого-биологиялық структурасы. Фитоценоздардың функционалдық структурасы. Ценоячейка. Синузия. Консорция. Фитоценоздардың экологиясы. Фитоценоздар экологиясының негізгі мәселелері (Синэкология). Өсімдіктер қауымдарының таралуының жетекші факторлары. Биологиялық тепе-теңдіктегі тіршілік орындары. Өсімдіктер және орта арасындағы байланыстарды зерттеудің негізгі методикалық жолдары.

Фитоценология» бойынша ұсынылатын әдебиеттер:

№	Кітаптар аты
1	Изучение биологического разнообразия Казахстана на современном этапе / Материалы международной научной Конференции посв. Юбилейным датам выдающихся ученых – ботаников Казахстана. Алматы, 6-7 июня, 2013.
2	Олонова М.В., Чжанг Д., Бекет У. Вестник Томского гос. Университета Биология 2013 № 1 (21) С.59-73
3	Глазунов В.А. Охрана растительного мира XIII съезд русского ботан.общества (16-22 сентября, 2013 г., С.12-13).
4	Л.А.Димеева, Г.М.Кудабаева, П.В.Веселова Охрана растительного мира XIII съезд рус.ботан.общ. (16-22 сентября, 2013 г., С.17-18
5	Мухитдинов Н.М. Геоботаника. Алматы., 2011. 384 б.
6	Камелин Р.Б. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.8-22.
7	Розенберг Г.С. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа- конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.72-118
8	Ипатов В.С. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конф.Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.145-158.
9	Корлюк А.Ю. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.177-199.
10	Васильевич В.И. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.226- 241.
11	Юрковская Т.К. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.47-72.
12	Смирнова О.В., Торопова Н.А. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа - конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.302-320.
13	Ботаническая география Казахстана и Средней Азии (в пределах пустынной области).- СПб, : Наука, 2003. - 423 с.
14	Сохранения и восстановление биоразнообразия / Глоб.Эколог.Фонд, Проект «Сохранение биоразнообразия», Экоцентр МГУ.- М.:НУМЦ 2002. - С. 122-127.
15	Рачковская Е.И., Огарь Н.П., Марьянич О.В. Степной бюллетень.- Новосибирск. - 1999. № 3-4. С.1-9.
16	Бижанова Г.К. Антропогенная трансформация растительности песчаных пустынь Казахстана: Авторев.док.дис.: 03.00.05- ботаника / Алматы: 1998. С.21-29.